

Bryssel den 23 november 2023
(OR. en)

15418/1/23
REV 1

SOC 769
EMPL 552
ECOFIN 1179

NOT

---

från:	Sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet

Ärende: Yttrande från sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd om sociala investeringar
– *Presentation av ordförandena för sysselsättningskommittén respektive kommittén för socialt skydd*

För delegationerna bifogas det ovannämnda yttrandet inför presentationen av ordförandena för sysselsättningskommittén respektive kommittén för socialt skydd vid mötet i rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) den 27–28 november 2023.

Sysselsättningskommittén

Kommittén för socialt skydd

Yttrande från sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd om mervärdet av sociala investeringar och om den roll som rådet i konstellationen sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor spelar i styrningen av den europeiska planeringsterminen.

Inledning

- Vid det informella mötet den 14 juli 2023 diskuterade sysselsättnings- och socialministrarna hur sociala investeringar stöder motståndskraftiga ekonomier och den roll den europeiska pelaren för sociala rättigheter spelar i EU:s ram för ekonomisk styrning.** Flera ministrar höll med om att väl utformade reformer och investeringar som bygger på en strategi för sociala investeringar, särskilt sådana som främjar humankapital, utöver att främja sociala mål även kan leda till produktivitetsvinster och främja högre ekonomisk tillväxt, och efterlyste ytterligare evidensbaserade reflektioner. Som en uppföljning av diskussionen uppmanade därför ministrarna från de medlemsstater som innehar ordförandeskapet i Europeiska unionens råd mellan juli 2023 och juni 2024, det vill säga Spanien och Belgien, sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd att utarbeta ett yttrande om sociala investeringar och därmed sammanhängande reformer och om den roll som rådet i konstellationen sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor spelar i EU:s ram för ekonomisk styrning.

2. **Den 9 november 2022 lade kommissionen fram riktlinjer för en reform av EU:s ekonomiska styrning. De följdes av slutsatser som antogs av rådet (ekonomiska och finansiella frågor) den 14 mars 2023 där man fastställde områden där det fanns en samsyn bland medlemsstaterna**¹. Mot denna bakgrund lade kommissionen den 26 april 2023 fram sina lagstiftningsförslag om översynen av den ekonomiska styrningen. Enligt kommissionens förslag bör alla medlemsstater lägga fram *medelfristiga finans- och strukturpolitiska planer* som omfattar finanspolitik och reformer samt investeringsåtaganden. Dessutom föreslår kommissionen att den finanspolitiska anpassningsperioden skulle kunna förlängas ”*med högst tre år, förutsatt att medlemsstaten underbygger sin medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan med verifierbara och tidsbundna reform- och investeringsåtaganden. Åtagandena måste sammantaget vara tillväxtfrämjande, främja offentligfinansiell hållbarhet, svara mot unionens gemensamma prioriteringar, följa relevanta landsspecifika rekommendationer som riktats till medlemsstaten i samband med den europeiska planeringsterminen och svara mot landsspecifika investeringsprioriteringar, men inte leda till nedskärningar av andra nationellt finansierade offentliga investeringar under anpassningsperioden, så att investeringarnas makroekonomiska genomslag säkerställs utan undanträngning av andra investeringsprioriteringar*”. I kommissionens förslag fastställs att unionens gemensamma prioriteringar är den europeiska gröna given, den europeiska pelaren för sociala rättigheter, policyprogrammet för det digitala decenniet 2030 och den strategiska kompassen för säkerhet och försvar.

---

¹ [Rådets slutsatser om riktlinjer för en reform av EU:s ramverk för ekonomisk styrning](#), antagna av Ekofinrådet den 14 mars 2023.

3. **Detta yttrande är en del av arbetet med att stödja ministrarna i utvecklingen av en samordnad strategi för sociala investeringar och därmed sammanhängande reformer och för den roll som rådet i konstellationen sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor spelar i styrningen av den europeiska planeringsterminen, utan att det påverkar resultatet av de interinstitutionella förhandlingarna om de lagstiftningsförslag som kommissionen lade fram den 26 april 2023².** Mot bakgrund av artikel 148 i EUF-fördraget och det politiska åtagandet för genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter kan en analys i rätt tid av mervärdet av politiken för sociala investeringar för att främja hållbar tillväxt för alla och socioekonomisk motståndskraft vara till stöd för rådet i konstellationen sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor när det gäller att förbättra samordningen av den ekonomiska politiken, sysselsättningspolitiken och socialpolitiken. Därför kan det också vara motiverat att reflektera över den övergripande styrningen av sysselsättnings- och socialpolitiken i den europeiska planeringsterminen, med särskild hänvisning till den roll som rådet i konstellationen sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor spelar.

---

² Lagstiftningsförslagen håller för närvarande på att förhandlas fram i rådet i konstellationen ekonomiska och finansiella frågor och i utskottet för ekonomi och valutafrågor och utskottet för sysselsättning och sociala frågor i Europaparlamentet.

Mervärdet av politik för sociala investeringar

4. **I tidigare arbete som utförts av rådet, och som man kan fortsätta bygga vidare på, har strategin för sociala investeringar definierats som att utforma arbetsmarknads-, kompetens- och socialpolitiska åtgärder för att stärka personers nuvarande och framtida kapaciteter, med fokus på att ge dem möjligheter och utveckla deras förmåga att hantera socioekonomiska risker ur ett livslångt perspektiv³.** I paketet om sociala investeringar som kommissionen lade fram 2013 betonades särskilt hur sysselsättnings-, kompetens- och socialpolitiken kan uppfylla investeringsbehoven samt behoven av skydd och stabilisering, och att dessa uppgifter kan vara ömsesidigt förstärkande. I den nuvarande socioekonomiska situationen kan nationella reformer och investeringar som bygger på strategin för sociala investeringar, om de utformas på lämpligt sätt, vara verktyg för genomförandet av principerna i den europeiska pelare för sociala rättigheter som proklamerades av rådet, Europaparlamentet och kommissionen 2017 för att på högsta nivå fastställa det politiska åtagandet för en mer inkluderande och hållbar tillväxtmodell i unionen, där ekonomiska och sociala framsteg samspelar ouppslösligt med varandra. I maj 2021 bekräftades i Portoförklaringen målet att fördjupa genomförandet av pelaren, med vederbörlig hänsyn till respektive befogenheter och subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna, bland annat mot bakgrund av påskyndandet av den gröna och digitala omställningen. I juni 2021 välkomnade Europeiska rådet EU:s överordnade mål för 2030 för sysselsättning, kompetens och fattigdomsminskning, som kommissionen lade fram i handlingsplanen för pelaren.

---

³ [Rådets slutsatser om sociala investeringar till stöd för tillväxt och sammanhållning](#), antagna av rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) den 20–21 juni 2013.

5. **Samtidigt som strävan efter sociala framsteg och ökad välfärd för människor är värdefull i sig, och nationella sammanhang och behov skiljer sig åt, finns det belägg för att politik för sociala investeringar, om den är väl utformad, kan ha en betydande positiv inverkan på ekonomisk tillväxt, produktivitet och konkurrenskraft och därigenom också främja finanspolitisk hållbarhet och samtidigt uppåtgående social konvergens.** En sund finanspolitik ger det utrymme som krävs för en politik för sociala investeringar, men den senare kan stödja en hållbar ekonomisk tillväxt för alla och därmed ge positiva långsiktiga effekter på skuldkvoterna, bland annat genom att eventuellt minska kostnaderna för passivitet. Denna dynamik är ännu tydligare på kort sikt under konjunkturedgångar som covid-19-krisen, när lämpliga stödåtgärder (särskilt genom system för korttidsarbete) ledde till en snabbare ekonomisk återhämtning än väntat med en lägre sysselsättnings- och inkomstminskningar än vid tidigare kriser.⁴ Omvänt kan procyklisk finanspolitik under kriser leda till plötsliga budgetnedskärningar som kan öka fattigdomen och den sociala ojämlikheten, försvaga potentialen för produktivitetsförbättringar och begränsa den framtida hållbara ekonomiska tillväxten.

---

⁴ [Rådets slutsatser om den årliga översikten över hållbar tillväxt och den gemensamma sysselsättningsrapporten för 2023](#), antagna av rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) den 13 mars 2023. Mer detaljerade analyser presenteras i 2023 och 2022 års upplagor av den gemensamma sysselsättningsrapporten.

6. **I de senaste diskussionerna i sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd betonades särskilt att evidensbaserad politik som stärker kompetensen, ökar deltagandet på arbetsmarknaden och förebygger utestängning har stor potential att stödja en starkare och mer inkluderande ekonomisk tillväxt och höja produktivitetsnivåerna, och är avgörande för att stödja den digitala och gröna omställningen.** Sådan politik kan omfatta reformer och investeringar som syftar till att ta itu med kompetensbrist och kompetensglapp (genom kompetensutveckling och omskolning, utbildning och livslångt lärande), frigöra potentialen hos underrepresenterade grupper (särskilt genom effektiv aktiv arbetsmarknadspolitik, välstrukturerade skattesystem och sociala trygghetssystem och strategier för aktiv inkludering) och bredda arbetskraftsutbudet (genom tillgänglig och ekonomiskt överkomlig barnomsorg, hälso- och sjukvård och långtidsvård av god kvalitet). Dessutom kan vissa socialpolitiska åtgärder spela en avgörande roll för makroekonomisk stabilisering genom att avsevärt minska de sociala riskerna och minska eventuella ökningarna av framtida sociala utgifter till följd av passivitet (särskilt genom system för korttidsarbete, välfungerande sociala skyddsnät såsom system för arbetslöshetsersättning och arbetslöshetsstöd samt system för tillräcklig minimiinkomst).

7. **Samtidigt som man erkänner potentialen i politiken för sociala investeringar och trots de senaste metodframstegen, innebär dock utvärderingen av den faktiska ekonomiska och sociala avkastningen⁵ av landsspecifika reformer och investeringar fortfarande utmaningar som bör hanteras ytterligare.** Svårigheterna hänger samman med samspelet mellan utformningen av politiken och andra variabler som påverkar avkastningen, såsom nationella särdrag, och inverkan som ofta visar sig på medellång till lång sikt. Avkastningen av sociala investeringar beror på typen av politiska åtgärder i fråga och deras utformning, men även på kontexten (i fråga om tid och plats) samt andra samtidigt politiska åtgärder som bör redovisas. Utvärderingen av den mikro- och makroekonomiska avkastningen bygger på olika analysmetoder som eventuellt används i medlemsstaterna (t.ex. förhands- och efterhandsanalyser, kontrafaktiska effektutvärderingar och kostnads-nyttanalyser), vilket även beror på de olika nivåer av administrativ kapacitet som finns för att genomföra lämpliga utvärderingar. Eftersom långsiktiga effekter eller påverkande faktorer kan vara svåra att observera och kan leda till oprecisa eller felaktiga slutsatser, är det mycket viktigt att samla in tillräckliga och tillförlitliga uppgifter och använda robusta metoder som på lämpligt sätt kan fånga upp dessa faktorer. I detta sammanhang kan ett ökat utbyte av bästa praxis mellan medlemsstaterna underlätta en mer heltäckande förståelse av hur man bättre kan bedöma sociala investeringars ekonomiska och sociala avkastning mot bakgrund av EU:s gemensamma utmaningar. Ömsesidigt lärande inom ramen för verksamheten inom sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd kan vara särskilt användbart för att hitta investeringar och reformer som maximerar de positiva effekterna på ekonomisk tillväxt, sysselsättning, fattigdomsrisker och ojämlikhet.

---

⁵ Ekonomisk avkastning avser (på mikronivå) ekonomisk nytta eller ekonomiska vinster på individnivå, företagsnivå eller marknadsnivå samt (på makronivå) förändringar av den övergripande ekonomiska tillväxten, inflationstakten eller sysselsättningsgraden i ett land. Den sociala avkastningen omfattar icke-ekonomiska fördelar som är inriktade på välbefinnande, livskvalitet och samhällsförbättringar, inbegripet bättre hälsa och bättre utbildningsresultat för enskilda personer eller grupper.

Rollen för rådet i konstellationen sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor för den europeiska planeringsterminen

8. Även om den europeiska planeringsterminen kommer att förbli EU:s ram för samordning av finanspolitiken, den ekonomiska politiken, sysselsättningspolitiken och socialpolitiken, med respekt för nationella befogenheter och med ett tydligt ansvarsområde för rådet i konstellationen sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor i enlighet med artikel 148 i EUF-fördraget, kan översynen av den ekonomiska styrningen, beroende på dess resultat, påverka det sätt som rådet i konstellationen sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor bistår denna process. För det första föreslår kommissionen ett starkare samspel mellan finanspolitik, reformer och investeringar varigenom arbetsmarknadsåtgärder, kompetensåtgärder och socialpolitiska åtgärder, vilka samordnas och övervakas av rådet inom ramen för den europeiska planeringsterminen i enlighet med artikel 148 i EUF-fördraget⁶, bör beaktas vid utarbetandet av nationella *medelfristiga finans- och strukturpolitiska planer* och övervakas genom de *årliga lägesrapporter* som medlemsstaterna därefter ska lämna in (avsedda att ersätta de *nationella reformprogram*, som för närvarande används som medlemsstaternas rapporteringsverktyg om genomförandet av pelarens principer). För det andra föreslår kommissionen att den finanspolitiska anpassningsperioden får förlängas för vissa av medlemsstaternas reform- och investeringsåtaganden som läggs fram i deras *medelfristiga finans- och strukturpolitiska planer*, om planerna sammantaget uppfyller vissa kriterier⁷.

---

⁶ Artikel 148 i EUF-fördraget omfattar särskilt det årliga antagandet av riktlinjerna för sysselsättningen, den gemensamma sysselsättningsrapporten och de landsspecifika rekommendationerna. Rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) godkänner också sysselsättningsaspekterna och de sociala aspekterna av rekommendationen för euroområdet (i december), slutsatser om den årliga översikten över hållbar tillväxt (i mars) och ett årligt övergripande yttrande om den europeiska planeringsterminen som utarbetas av sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd och som inbegriper resultaten från deras multilaterala övervaknings- och översynsverksamhet (i juni).

⁷ Såsom anges i punkt 2 är det värt att notera att den europeiska pelaren för sociala rättigheter är en av EU:s gemensamma prioriteringar enligt kommissionens förslag av den 26 april.

9. **Rådet i konstellationen sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor bör behålla sin samordnande och övervakande roll i alla frågor som rör arbetsmarknad, kompetens och socialpolitik, även när det gäller relevant innehåll i alla dokument inom ramen för den europeiska planeringsterminen, i enlighet med relevanta bestämmelser i fördragen.** I enlighet med proportionalitetsprincipen och subsidiaritetsprincipen måste den europeiska planeringsterminens multilaterala karaktär bevaras fullt ut och rådet måste fortsätta medverka i relevant konstellation.
10. **Enligt *huvudbudskapen om införande av en ram för social konvergens i den europeiska planeringsterminen som antogs av sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd i maj 2023*⁸, även om det däri erkänns att stödet för införandet av en sådan ram varierar mellan medlemsstaterna, skulle en eventuell ny ram för social konvergens vara förenlig med ett helhetsgrepp för den politiska övervakningen inom planeringsterminen och bidra till en starkare och effektivare politisk samordning.**
11. **Effektivt samarbete och gemensamma diskussioner om den europeiska planeringsterminens framtid med rådet i konstellationen ekonomiska och finansiella frågor är viktigt.** Sådana gemensamma diskussioner skulle kunna omfatta praktiska arrangemang som reglerar de två rådskonstellationerna under den årliga planeringsterminen, den årliga planeringsterminens tidsplan, de rådgivande kommittéernas arbetsmetoder samt hur man säkerställer ett effektivt samspel mellan finanspolitik, strukturreformer och investeringar som syftar till att ta itu med övergripande frågor, bland annat för att stödja genomförandet av principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter, samtidigt som sunda offentliga finanser främjas.

---

⁸ [Huvudbudskapen om införande av en ram för social konvergens i den europeiska planeringsterminen](#), som diskuterades av rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) den 12 juni 2023.

Uppmaning från det spanska och det belgiska ordförandeskapet (juli 2023)

Bästa Emiliano, bästa Rute,

Bästa ledamöter i sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd,

Ordförandeskapet välkomnade den givande debatten om de sociala investeringarnas relevans för översynen av EU:s ekonomiska styrning, som hölls vid det senaste informella mötet i rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) i Madrid den 14 juli. Diskussionen visade att sysselsättnings- och socialministrarna är mycket intresserade av att framhålla vikten av sociala investeringar och fastställa hur de ska hanteras inom ramen för EU:s eventuella nya finanspolitiska regler. De åsikter som framkom är ytterst intressanta.

På grundval av slutsatserna från denna första diskussion anser det spanska ordförandeskapet, i nära samarbete med det kommande belgiska ordförandeskapet, att diskussionen inte bör upphöra utan snarare fortsätta. I detta syfte anordnar det spanska ordförandeskapet en högnivåkonferens den 15–16 oktober i Aranjuez och, i partnerskap med det kommande belgiska ordförandeskapet, ytterligare en konferens med sakkunniga akademiker mellan slutet av oktober och början av november i Bryssel för att diskutera 1) de sociala investeringarnas mikro- och makroekonomiska avkastning och 2) befintliga mått för att övervaka och utvärdera resultaten av sociala investeringar.

Mötet i rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor), som planeras äga rum i slutet av november 2023, blir nästa tillfälle att i rådet utvärdera de framsteg som gjorts på både teknisk och politisk nivå. Det övergripande målet är att sysselsättnings- och socialministrarna ska kunna inta en samordnad strategi när det gäller de sociala investeringarnas roll i EU:s reformerade ekonomiska styrning. Slutpunkten för detta arbete blir det gemensamma mötet i rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) och rådet (ekonomiska och finansiella frågor) som kommer att äga rum under det belgiska ordförandeskapet.

Mot bakgrund av den utvärdering som planeras vid mötet i rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) i november 2023 vill det spanska ordförandeskapet, i samförstånd med det kommande belgiska ordförandeskapet, uppmana sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd att utarbeta ett yttrande om hanteringen av sociala investeringar och därmed sammanhängande reformer inom ramen för den reviderade ekonomiska styrningen och, med utgångspunkt i ramen för social konvergens, om rådets (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) och dess kommittéers roll i den nya finanspolitiska ramen. Ordförandeskapet uppmanar vidare kommittéerna att reflektera över de sociala investeringarnas potential när det gäller ekonomisk tillväxt, makroekonomisk stabilitet och uppåtgående social konvergens, med beaktande av de strukturella förändringar som den gröna och den digitala omställningen medför.

Som ordföranden för sysselsättningskommittén respektive kommittén för socialt skydd är ni bäst lämpade att föreslå konkreta åtgärder och arbetsmetoder för detta arbete, med beaktande av era kommittéers arbetsprogram och lärdomar från tidigare diskussioner i denna fråga. Det spanska ordförandeskapet kommer, på grundval av det rapporterade färdiga yttrandet, att försöka klargöra i vilken utsträckning medlemsstaterna stöder rådets (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) ståndpunkt om den pågående översynen av den ekonomiska styrningen.

Det spanska ordförandeskapet och det kommande belgiska ordförandeskapet står fullt ut till ert förfogande för samarbete.